EL CECI dels anys de la «transició»

No estic gaire segur que quan el Dr. Mercader va promoure la reforma del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, l'estiu de l'any 1977, tingués una idea precisa i definitiva de quines actuacions calia emprendre per revitalitzar l'entitat. El que de segur devia percebre des del seu privilegiat observatori de Madrid, era que des de feia deu anys el CECI havia entrat en una trajectòria imparable d'esgotament biològic, que es traduïa en una creixent esclerosi funcional.

Hauria d'ésser des d'aquesta perspectiva que caldria entendre l'encàrrec que el Dr. Mercader va fer-nos a Pere Pasqual, a mi mateix i a tota una generació de membres del CECI. Es feia imprescindible renovar l'entitat per fer-la operativa en el canviant món cultural i acadèmic de l'època, intentant conciliar dues premisses inexcusables: fer atractiva l'entitat al creixent cens d'universitaris existents a la ciutat, ocasionant, però, els menors estralls possibles en les persones que havien sostingut l'entitat des dels seus orígens. Recordo, fins i tot, que en algunes de les converses mantingudes durant aquell estiu havíem glossat el model de la reforma política de l'Estat espanyol, que havia tingut la seva culminació en les recents eleccions de juny de 1977.

Va ésser a partir d'aquestes condicions prèvies que accedírem a responsabilitzar-nos del govern de l'entitat. La filosofia integradora que ens havia recomanat el Dr. Mercader es va materialitzar, per exemple, en la creació del càrrec de director de l'entitat, sense suprimir però l'antiga estructura presidencialista, que estava vigent des de la fundació del CECI, i mantenint en els seus càrrecs els antics directius. Igualment decisiu va ésser l'intent de revitalitzar el patronatge municipal sobre l'entitat, per mitjà de la millora de les relacions amb els successius regidors de cultura, primer amb Miquel Soler i després, en una mostra de llarga i eficient col.laboració, amb Flora Sanabra.

Com a exponent de les prioritats de la junta directiva en aquesta època, caldria al.ludir en primer lloc a les gestions destinades a obtenir la cessió, per part de l'Ajuntament d'Igualada, d'unes dependències municipals per convertir-les en la seu social del CECI. A aquest efecte fou habilitada l'antiga casa familiar del general Vives, situada a la rambla de Sant Ferran, on s'instal.laren les diverses seccions, patronats i grups filials de l'entitat, així com el Centre de Documentació del CECI, l'hemeroteca i la biblioteca Emili Vallès. També des de la junta directiva s'instà a l'Ajuntament l'execució d'una política de dignificació i modernització dels diversos museus que estaven sota la tutela del CECI (Museu de la Ciutat, Museu de la Pell i Museu Tèxtil), així com la recerca d'un nou emplaçament que

resolgués amb visió de futur la definitiva estructura museística de la ciutat. També es promogué la creació d'un nou Arxiu Municipal, que pogués acollir amb dignitat i suficiència, no solament la documentació municipal pròpiament dita, sinó també la documentació notarial dispersa per diversos fons, i les noves col.leccions documentals que les tasques de recerca dels membres de l'entitat havien aconseguit salvar de la destrucció (arxius industrials de "*La Igualadina Cotonera*", "*Aprestos y Acabados*", "*Joan Boyer*", etc.). Finalment caldria considerar de la major transcendència la tasca organitzativa i constituent escomesa per la nova junta directiva, que consistí en la redacció d'uns nous estatuts de funcionament intern de l'entitat, que afavorissin la participació societària en les tasques de govern, i l'elecció democràtica de les successives juntes directives. Aquesta iniciativa culminà amb la definitiva legalització del CECI, l'any 1979.

Aquests objectius de renovació i dignificació de la infraestructura cultural de la ciutat, tingueren un complement indispensable en les activitats organitzades pel CECI durant aquests anys, consistents en la programació de múltiples conferències, taules rodones, debats, tertúlies, cicles temàtics i seminaris especialitzats, que significaren la vinguda a Igualada dels més prestigiosos exponents de la cultura catalana de l'època. També caldria destacar en aquest apartat l'organització de nous projectes docents i investigadors, realitzats pels membres de les diverses seccions del CECI (Arqueologia, Història, Filologia, Taller d'Art, etc.). Aquestes activitats veieren estimulada la seva projecció ciutadana per l'organització del premi de recerca "*Jaume Caresmar*", així com per la represa de la tasca editora realitzada per l'entitat, amb la publicació de nous llibres, opuscles i revistes.

La renovació del CECI escomesa fa ara vint anys hauria de considerar-se com a una contribució transcendent, realitzada des de la comarca de l'Anoia, al fecund procés de recuperació nacional i cultural que prenia volada arreu de Catalunya en aquella època.

Dr. Josep M. Torras i Ribé
Universitat de Barcelona
Director d'Estudis i d'Investigació (1977-1979) i (1985-1987)